

УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ

доц. Карінцева О.І., студент Ткаченко Г.В.

Згідно з законодавством України інноваційною діяльністю у сфері господарювання є діяльність учасників господарських відносин, що здійснюється на основі реалізації інвестицій з метою виконання довгострокових науково-технічних програм з тривалими строками окупності витрат і впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя. За підходами російських вчених С.Кюнтцеля та О. Понамарьова [1] розрізняються інновації „інкрементні” і „радикальні”. Радикальна продуктова інновація веде до появи зовсім нових продуктів, нових ринків. «Радикальна» інновація відкриває цілий «кластер» «інкрементних» інновацій в галузі. Стосовно емпіричних досліджень впливу інновацій на економічне зростання автори виділили саме роль радикальних інновацій, вони позитивно впливають на зростання результативності виробництва. Фінський економіст Олаві Лехторант [2] дійшов до висновку про позитивний вплив інновацій на результативність фірми лише в довгостроковому періоді.

Організація має бути як ефективною, так і результативною. Результативність, на думку П. Друкера [3], є наслідком того, що «робляться потрібні, правильні речі» (doing the right things), а ефективність є наслідком того, що «правильно створюються ці самі речі» (doing things right). І перше, і друге однаково важливо. Стосовно питання визначення ефективності інноваційної діяльності такий підхід, на думку А. Е. Герасимова", є особливо актуальним. Справді, одержуючи інновацію (у вигляді нового продукту, технології, методів організації й управління), що є результатом інноваційного процесу, важливо не тільки одержати нововведення з мінімальними витратами, а й саме нововведення як цінність, що має бути корисною і потрібною, тобто відповідати певним вимогам як з боку підприємства, ініціюючого його впровадження, так і з боку споживачів цієї інновації.

В нашій роботі виявляється набір факторів впливу на впровадження інновацій на підприємстві, простежено механізм впливу інновацій на економічну ефективність підприємства та кількісно розраховано ефективність впровадження інноваційного продукту.

Макроаналіз даних Світового Банку BEEPS 2005 для 544 українських підприємств показав, що на їх інноваційну активність найбільший вплив чинять наступні фактори: 1) Фінансовий стан (виручка, наявність боргових зобов'язань, субсидії) й використання виробничих потужностей; 2) Організаційно-правова форма підприємства (переваги у підприємств з приватною формою власності); 3) Галузева специфіка підприємств (більш капіталомісткі потребують більше коштів для впровадження інновацій); 4) Освіта робітників (їх кількість з вищою та професійною освітою); 5) Доступ до фінансових ресурсів; 6) Конкуренція в галузі.

В роботі розглядається економічна ефективність впровадження автоматизованих систем обліку електроенергії. В якості показників ефективності розраховані наступні показники середньорічний прибуток, який одержують у результаті реалізації проекту, рентабельність інвестицій, період окупності інвестицій. Розмір ефекту від реалізації цього нововведення безпосередньо визначається очікуваною ефективністю, яка виявляється у: «покращенні використання ресурсів»: одержанні прибутку, зміні умов праці та підвищенні її ефективності, економії витрат на оплату праці та економії часу, підвищенні кваліфікації робітників, покращенні системи управління. Невід'ємними рисами впровадження автоматизованих систем є науково-технічний та соціально-психологічний ефекти.

1. Кюнтцель С.В., Пономарев А.Е. Технологические парадигмы и их влияние на экономический рост. Джерело Інтернет www.hse.ru

2. Lehtoranta O. Determinants of innovations and economic growth of innovators. Джерело Інтернет <http://www.vtt.fi/inf/pdf/>

3. P. F. Drucker. Management Challenges for the 21st Century - 1999.